

Tab Gwybodaeth i Gleifion ar gyfer CGUT awtistiaeth

Adnabod awtistiaeth mewn plant a phobl ifanc

Mae gan dros 1 o bob 100 o bobl yn DU awtistiaeth, sef cyflwr sy'n effeithio ar sut mae pobl yn ymddwyn, cyfathrebu a rhyngweithio ag eraill. Gall arwyddion o awtistiaeth amrywio'n fawr, hyd yn oed yn yr un plentyn ar gamau gwahanol o'i ddatblygiad, felly gall fod yn anodd ei adnabod. Gellir colli diagnosis hefyd mewn plant sydd â chyflyrau eraill megis anabledau dysgu neu ADHD (anhwylder diffyg canolbwyntio a gorfywiogrwydd) – er ei fod yn fwy cyffredin ymhlith y plant hyn.

Rydym am sicrhau y bydd y canllaw hwn yn gwneud gwahaniaeth i blant a phobl ifanc ag awtistiaeth a'u teuluoedd drwy sicrhau'r canlynol:

- bod meddygon a gweithwyr proffesiynol eraill yn adnabod arwyddion o awtistiaeth
- y caiff eich plentyn ei atgyfeirio at dîm awtistiaeth arbenigol lleol i gael asesiad a chymorth – dylai hyn gynnwys pediatregydd, therapydd lleferydd ac iaith a seicolegydd clinigol neu addysgol
- y cynhelir asesiad llawn ac y caiff y canlyniadau eu hegluro i chi
- bod eich tîm awtistiaeth yn siarad â chi am rannu'r wybodaeth hon ag athrawon eich plentyn, eich meddyg teulu ac unrhyw weithwyr proffesiynol eraill sy'n cefnogi eich plentyn.

Gweithio gyda theuluoedd

Dylai timau awtistiaeth sy'n gweithio gyda theuluoedd yn ystod yr asesiad a'r diagnosis roi gwybodaeth glir i chi a gwranddo'n ofalus ar eich barn a'ch pryderon. Dylent hefyd wneud y canlynol:

- dewis aelod o'r tîm i fod yn brif gyswllt i chi ac ateb eich cwestiynau neu bryderon yn ystod yr asesiad

- rhoi gwybodaeth a chymorth i chi os caiff eich plentyn ddiagnosis o awtistiaeth, a threfnu ymweliad dilynol o fewn 6 wythnos i siarad am yr hyn a fydd yn digwydd nesaf
- dweud wrthyh am wasanaethau lleol, megis grwpiau cymorth a ble i gael cyngor am fudd-daliadau.

Os na allwch ddeall y wybodaeth a roddir i chi, dywedwch hynny wrth eich gweithiwr proffesiynol.

Darllenwch newyddion NICE i ddysgu sut y bydd y canllaw hwn o gymorth.

Dilynwch ni ar [Twitter](#) a [Facebook](#).

Ble y gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Mae gan [NHS Choices](#) ragor o wybodaeth am awtistiaeth.

Dewch o hyd i'ch grŵp [Gwarchod lechyd](#) lleol agosaf.

Gall y sefydliadau isod roi rhagor o gyngor a chefnogaeth i chi.

- [Ambitious about Autism](#)
- [Cymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth](#), 0808 800 4104

Efallai y bydd y sefydliadau canlynol yn ddefnyddiol hefyd.

- [Ymddiriedolaeth Addysg Awtistiaeth \(AET\)](#), 0207 903 3650
- [Mencap](#), 0808 808 1111

Nid yw NICE yn gyfrifol am gynnwys y gwefannau hyn.

Gwnaethom ysgrifennu'r canllaw hwn gyda phobl y mae awtistiaeth wedi effeithio arnynt a staff sy'n eu trin a'u cefnogi. Mae'r holl benderfyniadau yn seiliedig ar yr ymchwil orau sydd ar gael.